

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Допускається до захисту

завідувач кафедри менеджменту

 професор Ю. С. Гринчук
« 18 » листопада 2024 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ
ПІДПРИЄМСТВ
(ЗА МАТЕРІАЛАМИ ТОВ "БЦЗ "ТРІБО")

Виконав: Старинко Андрій Стефанович

прізвище, ім'я, по батькові

підпис

Керівник: професор Паска Ігор Миколайович

вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

підпис

Рецензент: доцент Заболотний Вячеслав Сергійович

вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

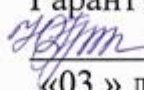
підпис

Я, Старинко Андрій Стефанович, засвідчую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Затверджую
Гарант ОПП «Менеджмент»
 професор Ю.С.Гринчук
«03» листопада 2023 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
Старинка А.С.

Тема: Управління матеріально-технічним забезпеченням підприємств (за матеріалами ТОВ "БЦЗ "ТРІБО")

Перелік питань, що розробляються в роботі:

дати визначення економічної сутності матеріально-технічних ресурсів, показати діючі інструменти управління матеріально-технічними ресурсами та запропонувати шляхи вдосконалення цих процесів на основі досягнень науки і передового досвіду.

Вихідні дані: теоретичні і практичні напрацювання вітчизняних і закордонних науковців і практиків у даній сфері, статутні документи і консолідована фінансова звітність ТОВ "БЦЗ "ТРІБО".

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	листопад 2023-січень 2024	виконано
Теоретико-методична частина	лютий-квітень 2024	виконано
Дослідницько-аналітична частина	травень-червень 2024	виконано
Рекомендаційна частина	липень-серпень 2024	виконано
Оформлення роботи	вересень 2024	виконано
Перевірка на плагіат	жовтень 2024	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	жовтень 2024	виконано
Подання на рецензування	листопад 2024	виконано

Керівник кваліфікаційної роботи професор І.М.Паска
(підпис)

Здобувач

А.С. Старинко

(підпис)

Дата отримання завдання «03» листопада 2023 р.

АНОТАЦІЯ

Старинко А.С.

УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ПІДПРИЄМСТВ

(за матеріалами ТОВ "БЦЗ "ТРІБО")

Досліджено сукупність теоретико-методичних та практичних аспектів управління матеріально-технічним забезпеченням промислових підприємств в Україні.

Використано методи: первинного спостереження; вартісного вимірювання; групування і систематизації, статистико-економічний (динамічний, структурний, коефіцієнтний аналіз); опитування, табличний, графічний.

Проаналізовано механізм управління матеріально-технічним забезпеченням ТОВ "БЦЗ "ТРІБО". З'ясовано, що метою розробки плану постачання оптимізація потреб в ресурсах, оскільки економія може призвести до погіршення якості та конкурентоспроможності продукції, а бажання створення понаднормативних запасів і нераціонального їх використання — до «замороження» оборотних засобів і зниження ефективності їх використання.

Обґрунтовано заходи щодо посилення внутрішнього контролю на підприємстві та проведення внутрішнього аудиту один-два рази на рік.

Впровадження та посилення додаткового контролю призведе до покращення ситуації на підприємстві і зниження нестач та браку товаро-матеріальних цінностей у 2024 р. порівняно з 2023 р. на 5 %.

Кваліфікаційна робота магістра містить 70 сторінок комп'ютерного тексту, 9 таблиць, 4 рисунків, список використаних джерел із 50 найменувань.

Ключові слова: матеріально-технічні ресурси, постачання, логістика, логістичні ланцюжки, відділ матеріально-технічного постачання.

Starinko A. S.

***MANAGEMENT OF ENTERPRISES MATERIAL AND TECHNICAL
SUPPORT***

(based on the materials of "TRIBO" Bilotserkivsky plant)

The totality of theoretical, methodological and practical aspects of the management of material and technical support of industrial enterprises in Ukraine was studied.

The following methods were used: primary observation; cost measurement; grouping and systematization, statistical and economic (dynamic, structural, coefficient analysis); survey, tabular, graphic.

The mechanism of management of material and technical support of "BCZ "TRIBO" LLC was analyzed. It was found that the purpose of developing a supply plan is to optimize resource needs, since savings can lead to a deterioration in the quality and competitiveness of products, and the desire to create excess stocks and their irrational use - to "freeze" working capital and reduce the efficiency of their use.

Measures to strengthen internal control at the enterprise and conduct an internal audit once or twice a year are justified.

The introduction and strengthening of additional control will lead to an improvement in the situation at the enterprise and a reduction in shortages and shortages of goods and materials in 2024 compared to 2023 by 5 %.

The master's qualification work contains 70 pages of computer text, 9 tables, 4 figures, a list of sources used with 50 names.

Keywords: **material** and technical resources, supply, logistics, logistics chains, material and technical supply department.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ansari Z. N., Kant R., Shankar R. Remanufacturing supply chain: an analysis of performance indicator areas. *International Journal of Productivity and Performance Management*. 2020. Vol. 71, is.1. P. 25-57.
2. Schilling L. & Seuring S. Sustainable value creation through information technology-enabled supply chains in emerging markets. *The International Journal of Logistics Management*. 2021. Vol. 33, is. 3. P. 1001-1016.
3. Vasiuta V.B. Increases of the role of the material and technical support as a factor in the effective functioning of the enterprise. URL: http://vvv.rusnauka.tsom/39_VSN_2014/Etsonomitss/10_182500.dots.htm
4. Hassija V., Hassija V., Chamola V., Gupta V., Jain S., Guizani N. A survey on supply chain security: Application areas, security threats, and solution architectures. *IEEE Internet Things J.* 2020, 8, 6222–6246.
5. Ареф'єва О. В., Сафонік Н. П., Кривенко Є. А. Фактори інноваційного розвитку системи матеріально-технічного забезпечення підприємства в умовах неотехнологічного відновлення. *Modern Economics*. 2021. № 30 (2021). С. 13-20.
6. Бабчинська О. І. Ключові аспекти сучасної парадигми управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2019. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7037>
7. Биба В. В., Махічева П. В. Матеріально-технічне забезпечення сільськогосподарських підприємств України. *Економіка і регіон*. 2017. № 5 (66). С. 69-74.
8. Білокінь О. П. Розвиток матеріально-технічного забезпечення аграрного сектору в умовах інноваційно орієнтованої економіки. Розвиток нової економічної системи на державному та регіональному рівнях: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. ЛЄФ, 2020. С. 13–18.
9. Білокінь О. П. Управління матеріально-технічним забезпеченням в аграрному секторі: дис. ... д-ра філософії: 073 – Менеджмент. Харків: ДБТУ, 2023. 242 с.

10. Болтак О. Л. Шляхи вдосконалення системи управління підприємством. URL: http://nauka.zi_net.info/9/boltak.php
11. Бортнік С. М. Удосконалення управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства на засадах сорсингу та логістики. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/4604/3/bortnik.pdf>
12. Вараксіна О. В., Касьян О. О., Шевченко В. Б. Теоретичні підходи до матеріально-технічного забезпечення підприємства. *Економіка і суспільство*. 2021. Вип. 24. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/172>
13. Варченко О., Артимонова І., Герасименко І., Качан Д. Логістичне управління матеріально-технічним забезпеченням виробничої діяльності сільськогосподарських підприємств. *Економічний дискурс*. 2020. Вип. 3. С. 92-105.
14. Волощук О. В., Волощук Ю. О., Іванишин О. В. Інвестування інноваційного розвитку підприємств. *Інноваційна економіка*. 2020. Вип. 3-4. С. 156-162.
15. Гордійчук А. С., Стахів О. А., Кузнєцова Т. В., Збагерська Н. В. Організація і технологія матеріально-технічного забезпечення підприємства: навч. посібник / за ред. А. С. Гордійчука. Рівне: НУВГП, 2012. 256 с.
16. Деревець І. С. Деякі аспекти матеріально-технічного та інженерного забезпечення АПК України. *Економіка АПК*. 2018. № 3. С. 12–16.
17. Дяченко О. П. Державна підтримка розвитку матеріально-технічної бази аграрних підприємств. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки*. 2014. Вип. 6(2). С. 162-165.
18. Єлець О. П., Мілаєнко Я. Є. Зміст матеріально-технічного забезпечення підприємства. URL: https://confcontact.com/2015_04_25/2/2_elets_milaenko.html
19. Задорожко Г. І., Красненська О. Б. Модернізація процесів управління матеріально-технічного забезпечення залізничного транспорту. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 19. С. 209-213.

20. Захарчук О. В., Михайлов М. Г. Оцінка економічної ефективності використання матеріально-технічної бази підприємств. *Економіка АПК*. 2017. № 2. С. 32.

21. Захарчук О. В., Навроцький Я. Ф., Вишневецька О. В. Сучасний стан та перспективи матеріально-технічного забезпечення сільського господарства. *Економіка АПК*. 2021. № 6. С. 79-88.

22. Інтеграція української та європейської енергомереж : що це дасть Україні? URL: <https://energysecurityua.org/ua/novyny/intehratsiia-ukrainskoi-ta-ievropeyskoienerrhomerezh-shcho-tse-dast-ukraini/> (дата звернення: 02.02.2024).

23. Коваль Н. В. Управління потенціалом підприємства: навч. посібник. Біла Церква: БНАУ, 2018. 374 с.

24. Кошевий М. М., Матвійчук Ю. В. Еволюція систем управління матеріально-технічним забезпеченням підприємств у сучасних умовах. *Економіка та управління підприємствами*. 2018. Вип. 1(12). С. 161.

25. Конопацький Л. Б. Огляд існуючих підходів та моделей до організації матеріально-технічного забезпечення, аналіз їх переваг та недоліків. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент*. 2023. Вип. 57. С. 83-89.

26. Кравченко В. М. Масштабованість систем операцій і стійкість ланцюга поставок як шлях вирішення проблем у діяльності підприємства. *Економіка і організація управління*. 2016. № 4 (24). С. 208–220.

27. Кривда О. В., Баранніков М. О. Ризики матеріально-технічного забезпечення підприємства в сучасних умовах. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*: IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 20 квітня 2023 р.). Київ, 2023. URL: <https://confmanagement-proc.kpi.ua/article/view/279671>

28. Лежєрьокова В. Г., Лавриненко А. В. Теоретико-методичні засади управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства – суб'єкта ЗЕД. *Ефективна економіка*. 2018. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6055>

29. Лупак Р. Л., Рудковський О. В., Березівський Я. П. Матеріально-технічне забезпечення зміцнення конкурентних позицій торговельних підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 1. С. 74-77.

30. Мармуль Л. О. Матеріально-технічне забезпечення регіональних АПК. *Економіка АПК*. 2017. № 2. С. 11–19.

31. Норматив чисельності підрозділів матеріально-технічного постачання. URL: https://fru-gkh.com/sites/labor_standards/56

32. Оберемок І. А., Максименко К. О. Особливості матеріально-технічного забезпечення проекту випуску нової продукції. URL: <https://cdn.hneu.edu.ua/rozvitok19/thesis02-46.html>

33. Овдіюк О. М. Управлінські рішення в технології менеджменту підприємств. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2019/50.pdf

34. Основні засоби України за 2020-2022 рр. Державна служба статистики України, 2023. 45 с.

35. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

36. Податковий кодекс України (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

37. Планування матеріально-технічного забезпечення діяльності підприємства. URL: <https://sanin.nkpk.org.ua/images/docs/Planirovanie/Konspektlekcii/Tema6Planuvannyamaterialnotekhnichnogozabezpechennyadiyalnostipidpriemstva.pdf>

38. Савченко О. В. Сутність та складові організаційно-економічного механізму стимулювання інноваційної діяльності на підприємстві. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2635>.

39. Сержук А. В. Матеріально-технічне забезпечення підприємства – невід’ємна складова управління підприємством. URL:

<https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5f33af97-a9fa-4b5f-8409-3bc69f43f528/content>

40. Сітковська А. О., Савенко О. А., Капуста М. Ю. Технічне забезпечення аграрних підприємств як фактор підвищення конкурентоспроможності. *Агросвіт*. 2022. №1. С. 53-57.

41. Смерічевська С. В. Стратегічні тренди розвитку ланцюгів поставок нового покоління в епоху цифровізації економіки. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*: II міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 22 квітня 2021 р.). Київ, 2021. С. 282-283.

42. Стрілець В. Ю. Математична формалізація впливу заходів сценарного планування на матеріально-технічне забезпечення розвитку малого підприємництва. *Бізнес Інформ*. 2020. №6. С. 128–134.

43. Судакова О. І., Медведовська Т. П., Бондарчук С. Б. Матеріальні ресурси в системі управління економічною безпекою підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 20. URL: <http://global-national.in.ua/issue-20-2017>

44. Суханова А. В. Організація та робота служби контролінгу на підприємстві. *Наукові відкриття та фундаментальні наукові дослідження: світовий досвід*: матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Полтава, 20 травня 2019 р.). Полтава : ГО «Європейська наукова платформа», 2019. Т. 6. С. 108–109.

45. Тупчій В. А. Застосування основних методів нормування товарних запасів. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/2484/>

46. Тихонов О. В. Організація ринку матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств. URL: www.irbisnbuy.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuy/cgiirbis_64.exe

47. Тріб'є О., Мартин О. М. Матеріально-технічне забезпечення підприємств: суть, принципи, значення. *Актуальні аспекти розвитку обліку, контролю, фінансів та бізнес-адміністрування суб'єктів господарювання*:

матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених (27-28 листопада 2024 р.) НЛТУ України. Львів, 2024. С. 86-89.

48. Фасолько Т. М., Семянчук П. М. Підвищення ефективності матеріально-технічного забезпечення підприємства. *Університетські наукові записки*. 2020. Т. 19, № 2. С. 55-67.

49. Федірець О. В., Гордівська А. С., Дековець К. О. Чинники впливу на управління матеріально-технічним забезпеченням виробництва. *Економічний форум*. 2019. № 2. С. 190-197.

50. Чернега І., Панахно Р. Управління матеріально-технічним забезпеченням в аграрному секторі. *Наукові інновації та передові технології*. 2023. № 11(25). DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11\(25\)-447-458](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11(25)-447-458)